

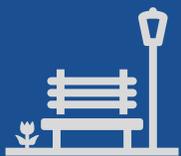


# תכנון עירוני לקידום בטחון אישי חווית ההליכה של נשים בפלורנטין בשעות החושך

סתיו פילץ

# רקע

תושבת פלורנטין, בוגרת תואר בעבודה סוציאלית ובתכנון עירוני ואזורי.



המחקר נערך בהנחיית ד"ר נופר אבני, לקורס 'המרחב כתשתית: קהילות וקונפליקטים עירוניים', כחלק מלימודי תואר שני במכון ללימודים עירוניים ואזוריים, האוניברסיטה העברית בירושלים.

1. רקע

2. מתודולוגיה

3. ממצאים

4. השלכות

# מה הבעיה?



תכנון המרחב  
הציבורי משפיע על  
החוויה שלנו



לתכנון השפעה  
מכרעת על המרחב  
העירוני



38% מהחיות בערים  
הן נשים



75% מהאוכלוסייה  
בישראל חיה בערים



תחושת ביטחון  
משפיעה על  
התנהגות, בחירות  
וחווית החיים שלנו



מרחב ציבורי עשוי  
לתרום או לגרוע  
מתחושת ביטחון





**“גרתני ברחוב הקישון ולא הייתי יוצאת אחרי 17:00 לקנות חלב  
כי הכל חשוך ומפחיד” – לאה**



# האם וכיצד תחושת הביטחון של נשים מושפעת ממאפיינים תכנוניים בעת ההליכה בשעות החושך בשכונת פלורנטין?

האם ובאיזו מידה נשים מרגישות בטוחות בעת הליכה ברחוב בשעות החושך? 

האם ובאיזו מידה מאפיינים תכנוניים משפיעים על תחושת הביטחון בשעות החושך? 

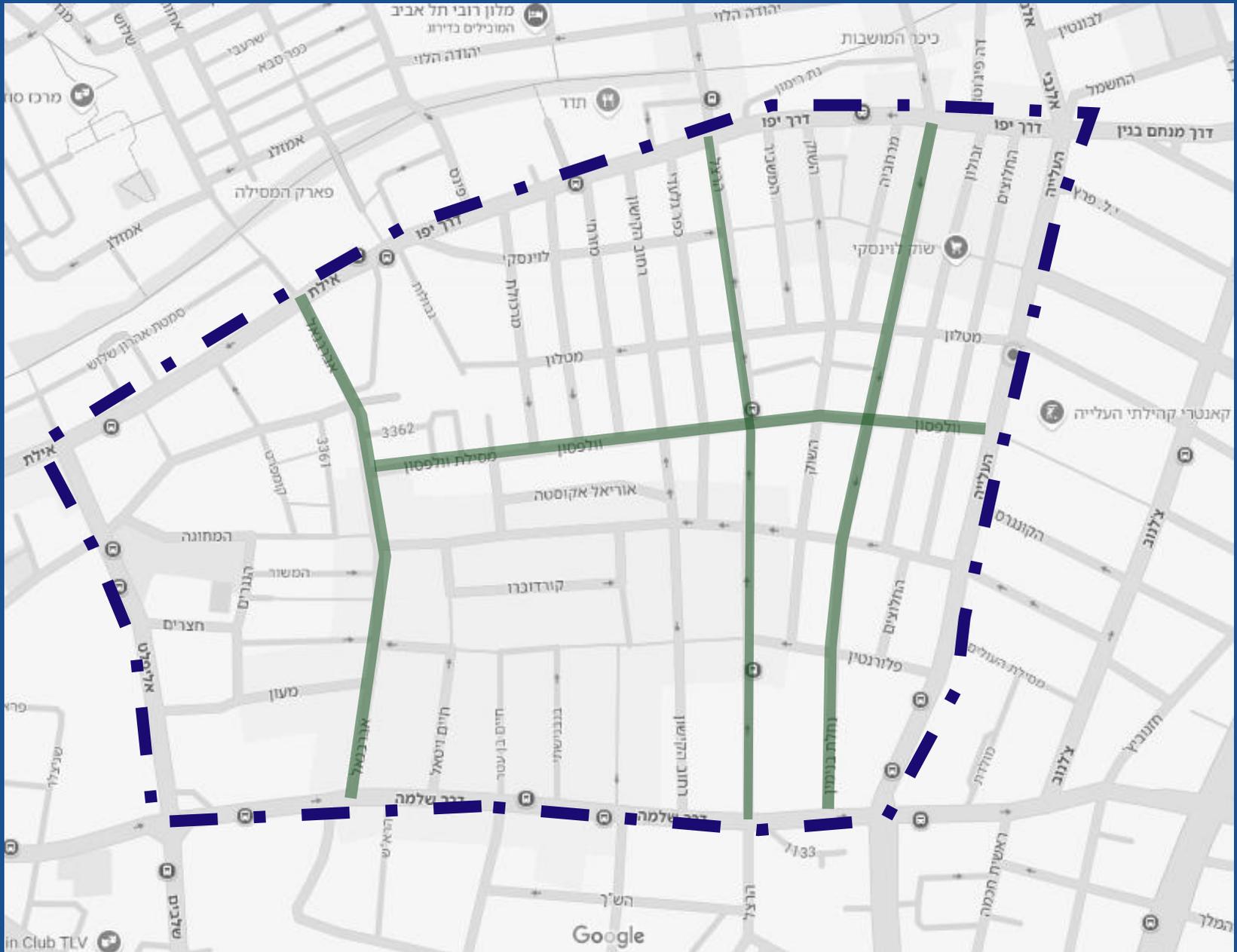
האם ובאיזו מידה מושפעת חווית ההליכה מתחושת הביטחון בשעות החושך? 

1. רקע

2. מתודולוגיה

3. ממצאים

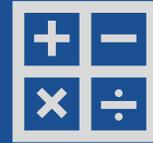
4. השלכות



# מתודולוגיה



סקר + קבוצת מיקוד



סקר



GIS

תחושת ביטחון 

תחושת ביטחון 

מאפיינים תכנוניים 

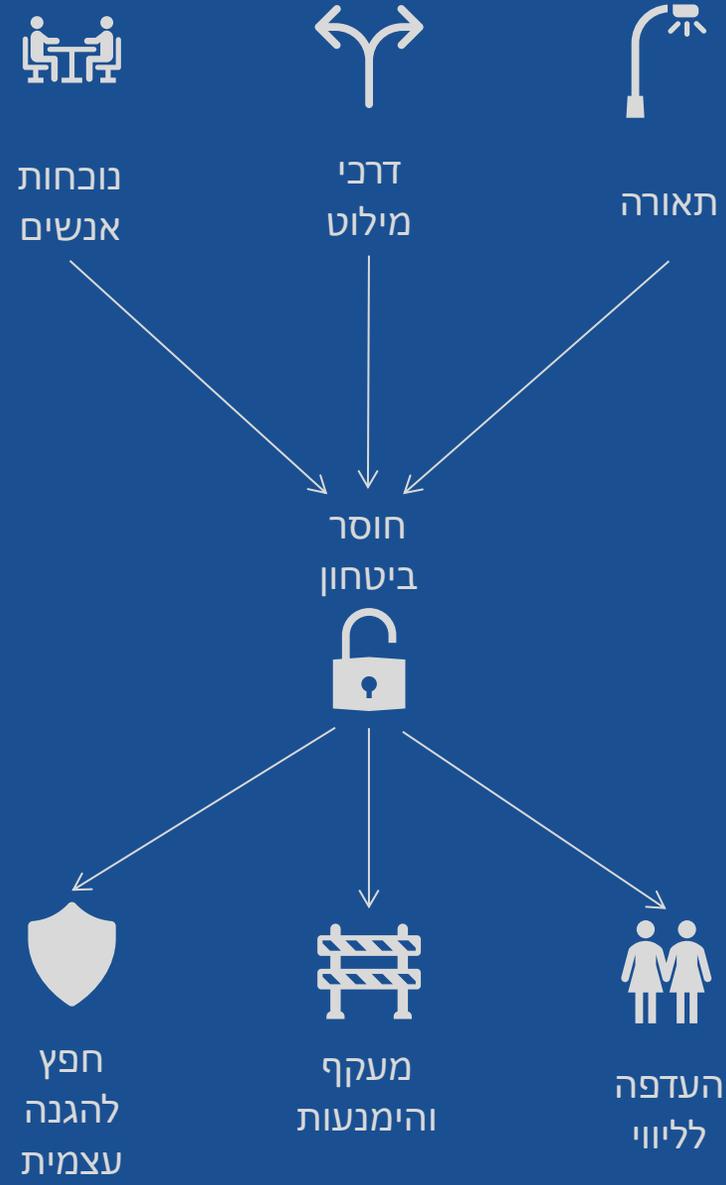
מאפייני התנהגות 

מאפייני התנהגות 

- ניתוח מרחבי 
- ניתוח כמותני 
- ניתוח איכותני 

- ניתוח כמותני 

- ניתוח כמותני 
- ניתוח איכותני 



  
מאפיינים תכנוניים  
משתנה בלתי-תלוי

  
תחושת ביטחון  
משתנה מתווך

  
מאפייני התנהגות  
משתנה תלוי

1. רקע

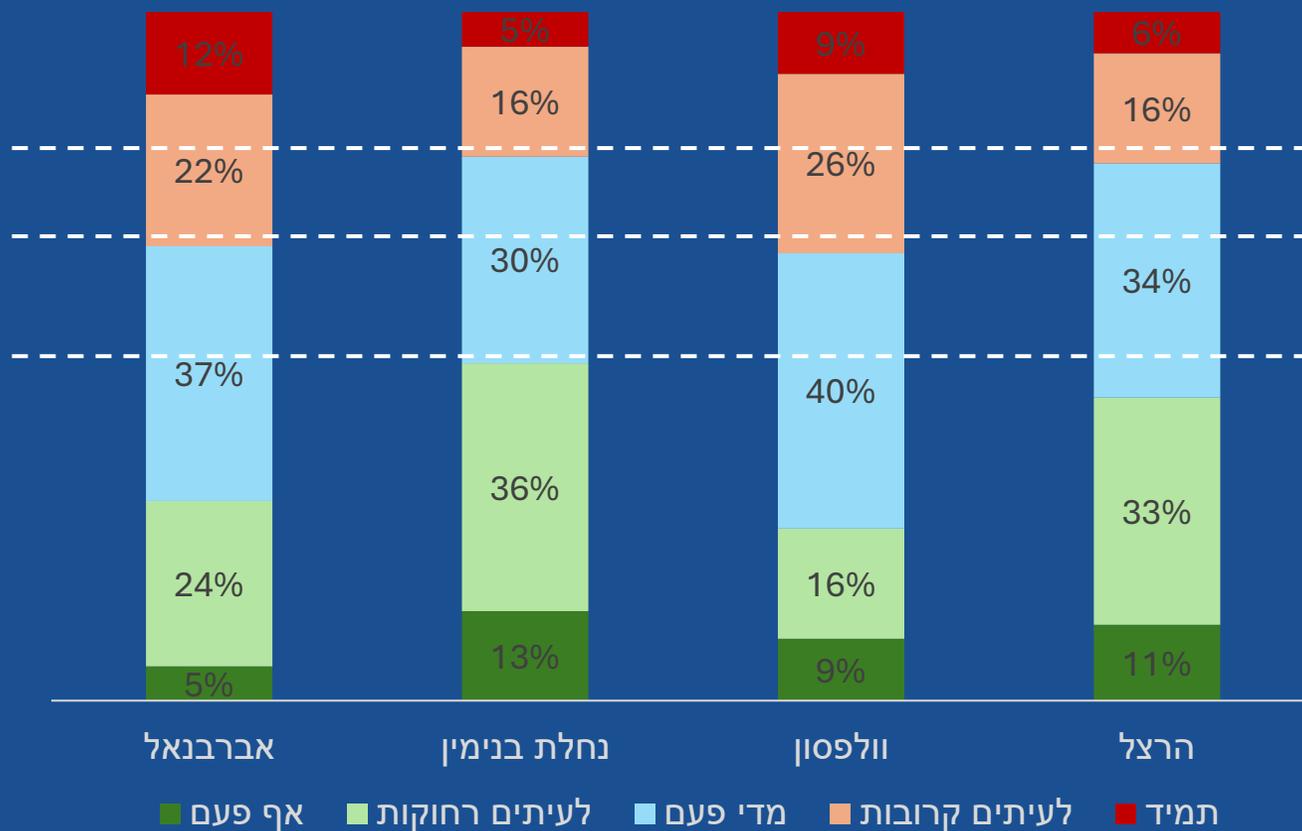
2. מתודולוגיה

**3. ממצאים**

4. השלכות

# תחושת ביטחון

אני מרגישה חסרת ביטחון כשאני הולכת ברחוב



בארבע הרחובות הנבדקים, 28% בממוצע חשות חוסר ביטחון לעיתים קרובות או תמיד.

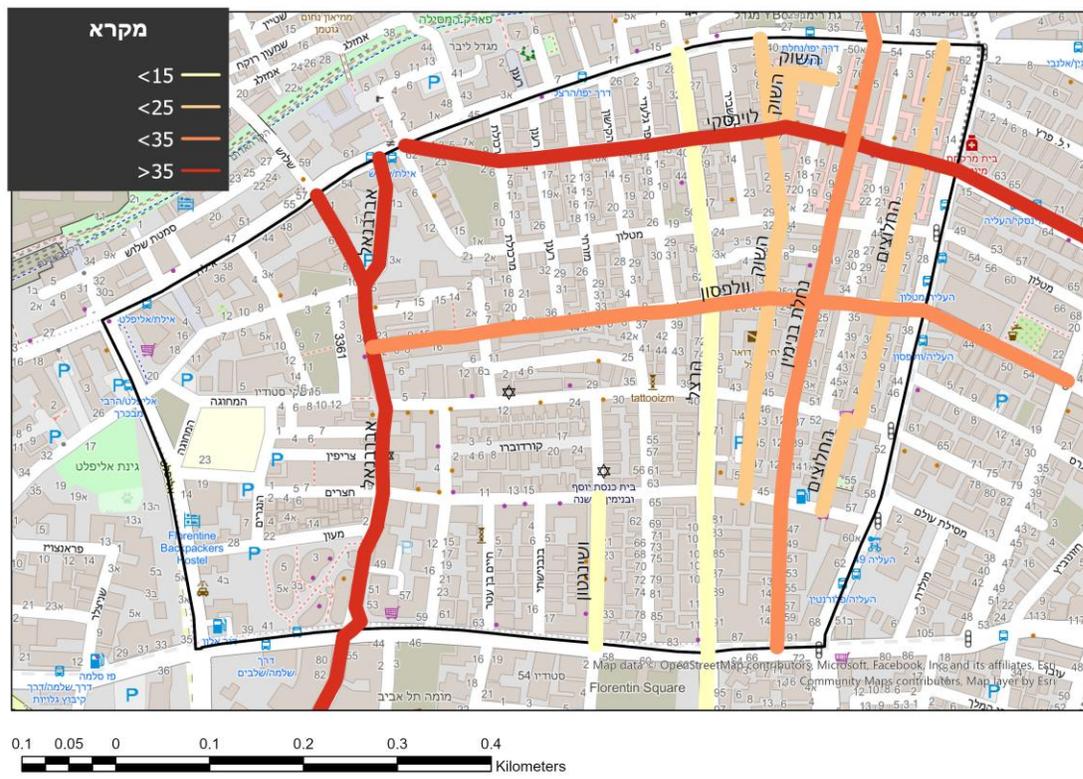


# תאורה

'הרחוב מואר וקל לי לראות מה נמצא סביבי'

הרצל	וולפסון	נחלת בנימין	אברבנאל
3.6	2.8	3.4	2.6

רחובות בפלורנטין לפי צפיפות עמודי תאורה (מטרים לעמוד אחד)

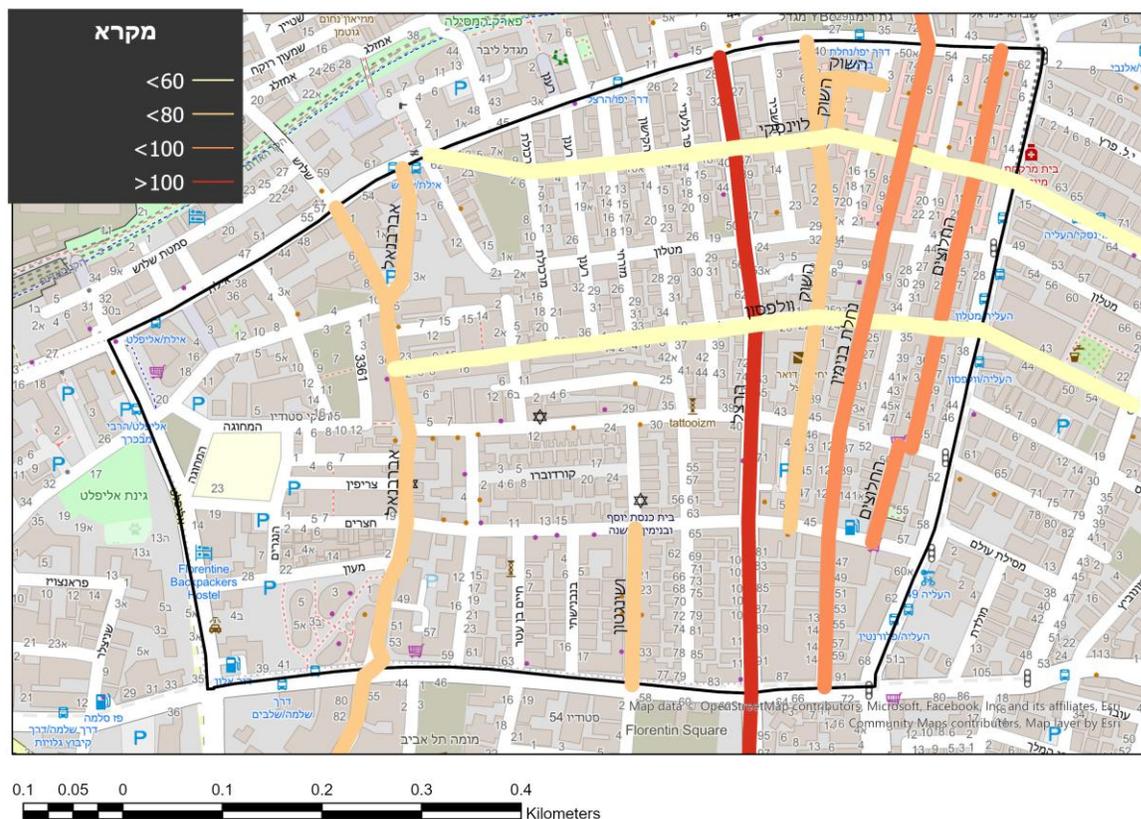


המילה 'תאורה' ונגזרותיה חזרו על עצמן ב-73% מהתשובות לשאלה "אילו דברים גורמים לך לחוש בטוחה במהלך ההליכה ברחוב?"



# דרכי מילוט

רחובות בפלורנטין לפי מפגשי רחובות (מטרים בין צמתים)



## 'במקרה ואחוש סכנה, אמצא לאן להימלט'

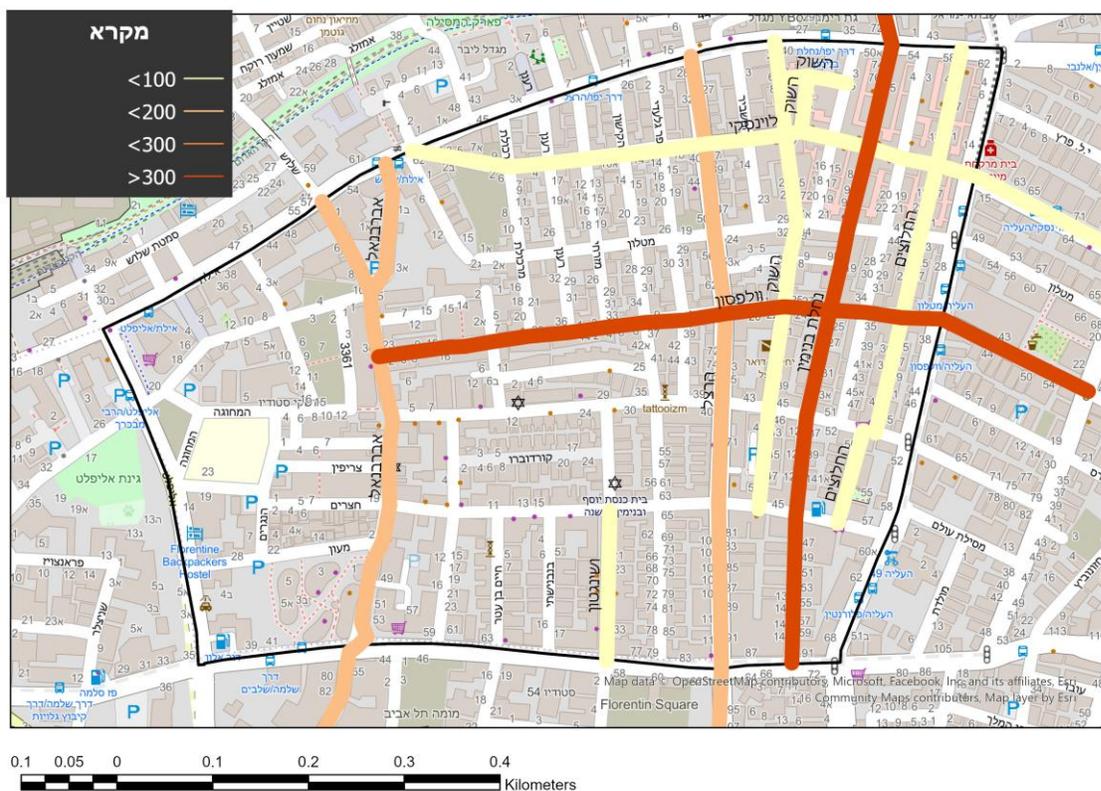
הרצל	וולפסון	נחלת בנימין	אברבנאל
3.2	2.8	3.3	2.7

בשאלות הפתוחות, השתלבות של הרחוב עם רחובות אחרים מופיעה פעמים בודדות כמשפיעה על תחושת הביטחון.



# ריכוז עסקים פתוחים בלילה

רחובות בפלורנטין לפי צפיפות בתי עסק פתוחים בלילה (מטרים לבית עסק)



'במקרה ואחוש שכנה, אנשים ברחוב יעזרו לי'

הרצל	וולפסון	נחלת בנימין	אברבנאל
3.1	2.7	3.2	2.9

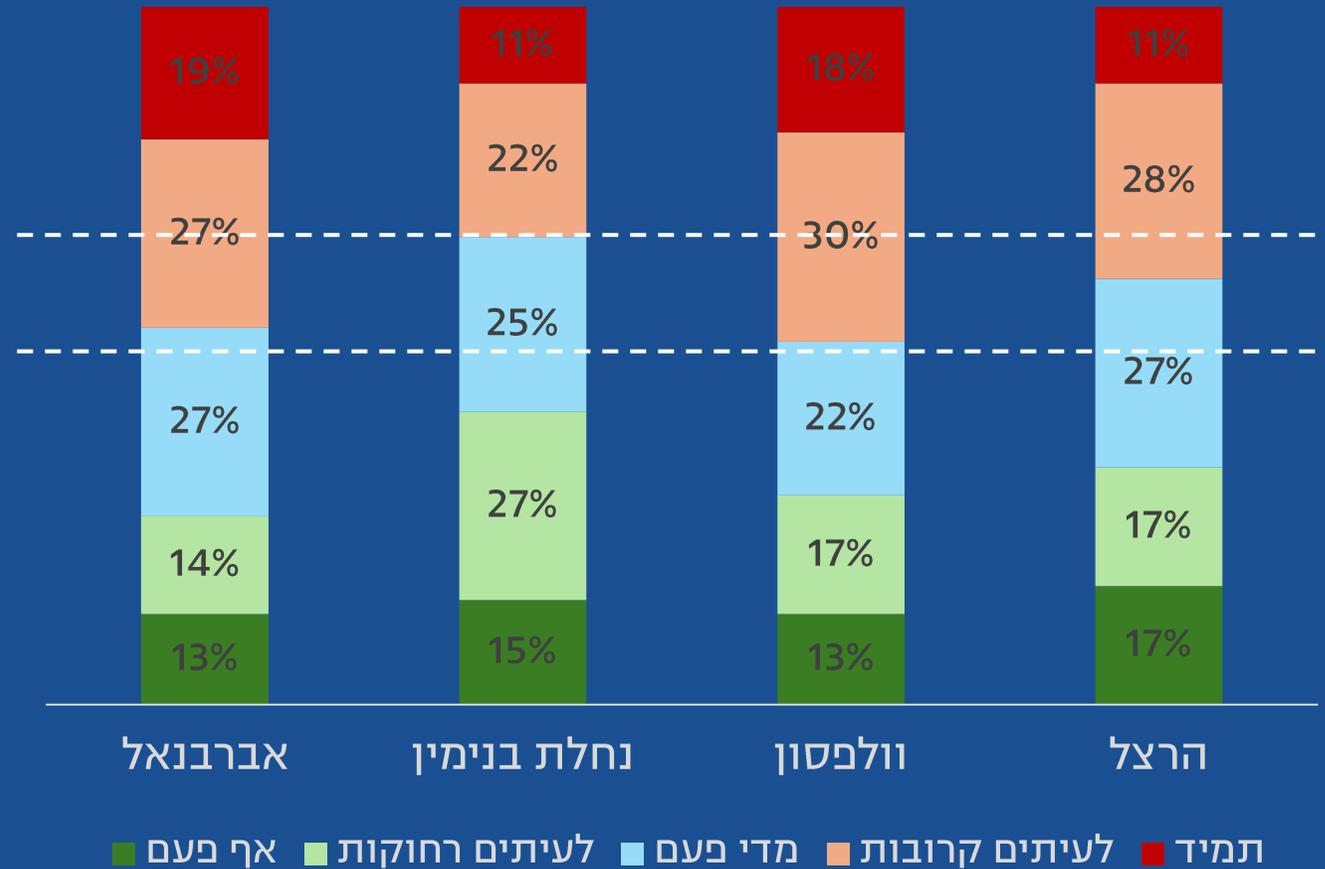
נוכחות עסקים במרחב חזרה על עצמה בקרב 53% מהמשיבות, ונוכחות אנשים בקרב 43% מהמשיבות כתורמים לביטחון.



# העדפה לליווי

בכל ארבעת הרחובות שליש או יותר מהמשיבות יעדיפו ללכת בליווי אדם נוסף או בליווי טלפוני. בוולפסון ואברנל – כמחצית.

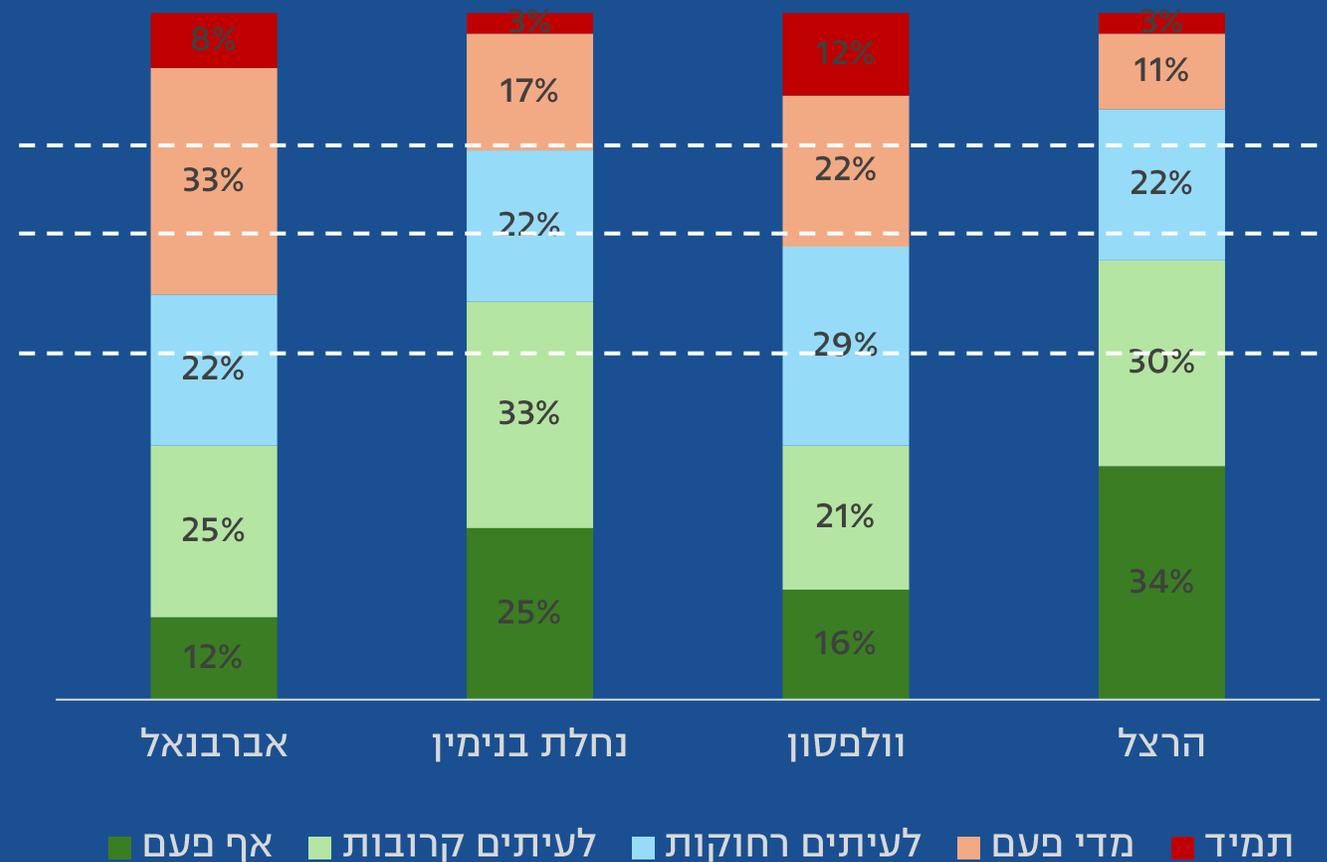
הרצל	וולפסון	נחלת בנימין	אברנאל
3.0	3.2	2.9	3.3





# מעקף והימנעות

שליש או יותר יעדיפו להימנע מהליכה באברנאל ובוולפסון תמיד או לעיתים קרובות. בהרצל ובנחלת בנימין, בין שישית לחמישית ימנעו מהליכה תמיד או לעיתים קרובות.

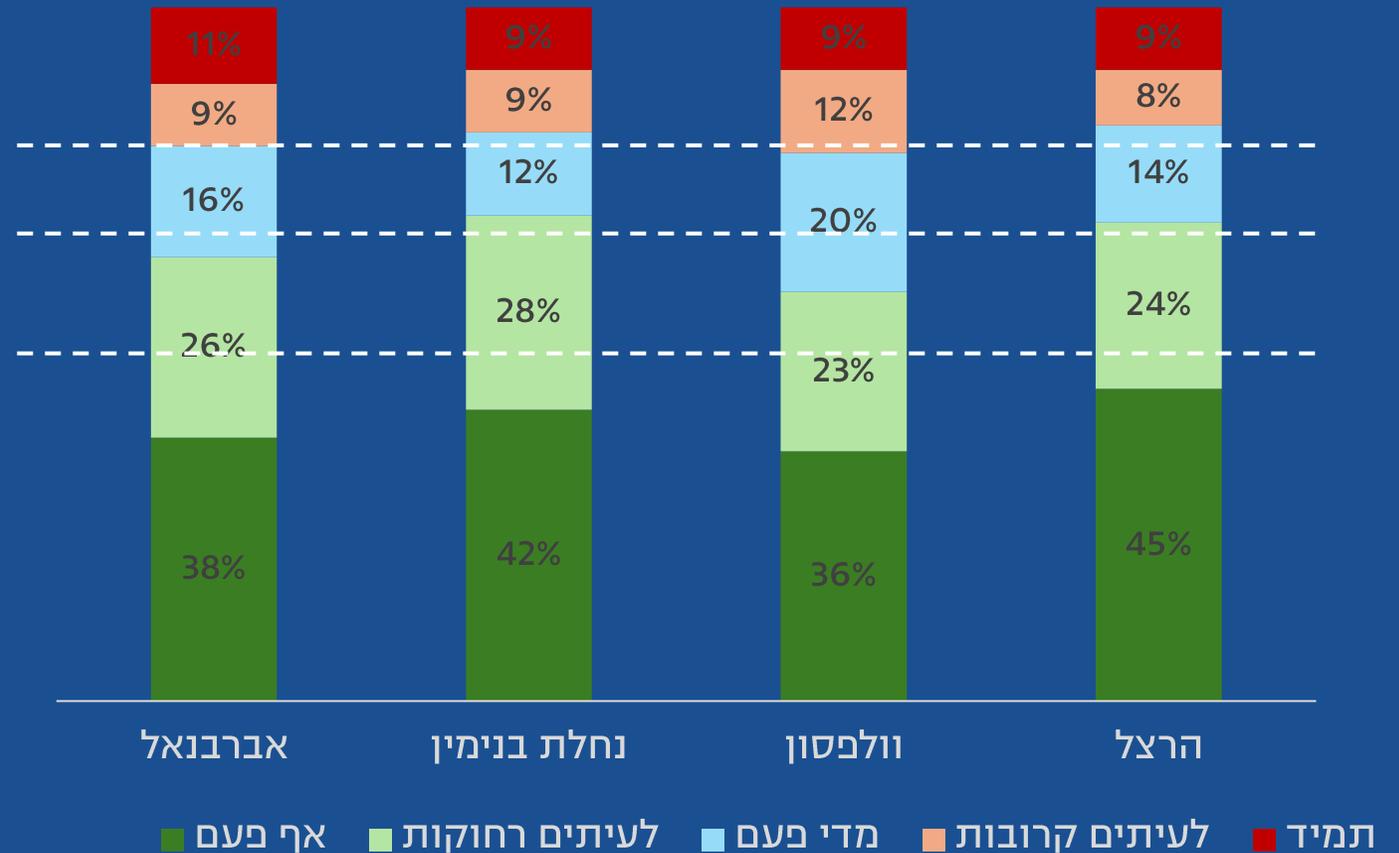




# חפץ להגנה עצמית

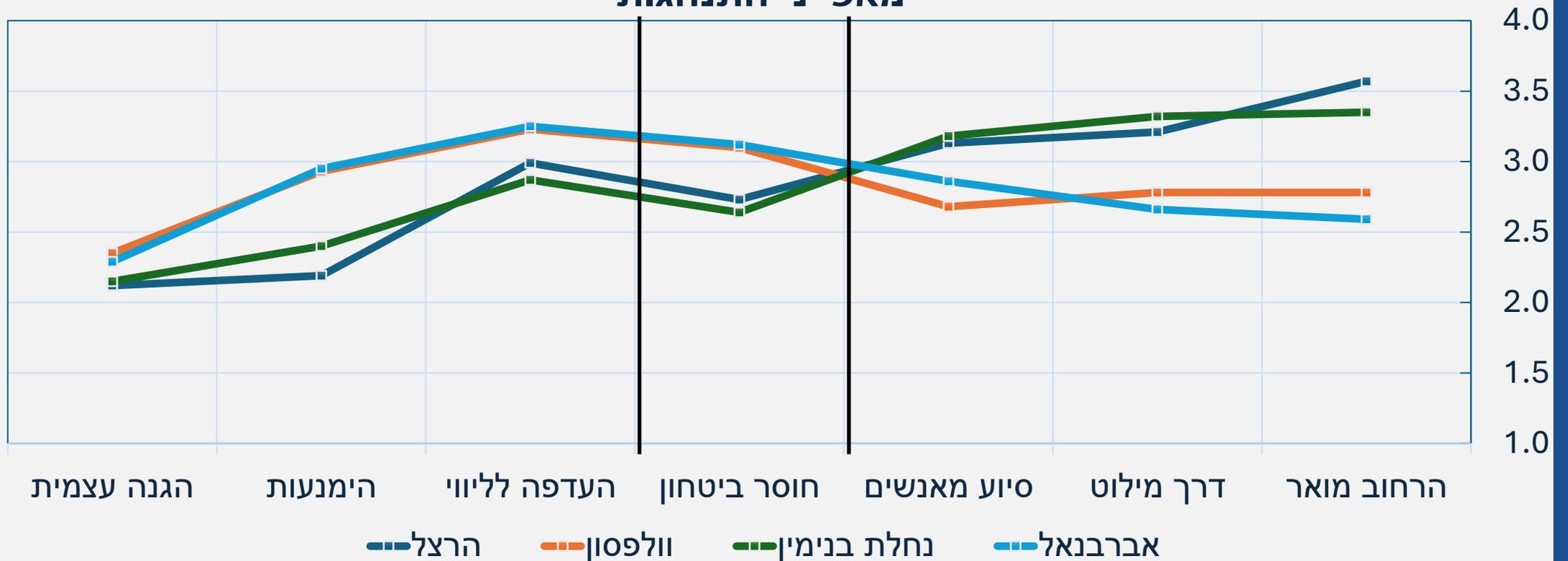
רבע מהמשיבות ציינו שיאחזו חפץ להגנה עצמית כשנשאלו לגבי הליכה בשכונה באופן כללי.

ברחוב וולפסון ואבאבנאל 20% או יותר ציינו שיאחזו בידן חפץ להגנה עצמית תמיד או לעיתים קרובות למקרה שיחושו סכנה.



# סיכום הממצאים

דירוג רחובות בפלורנטיין - מידת חוסר ביטחון, ציון מאפיינים תכנוניים וציון מאפייני התנהגות



# האם וכיצד תחושת הביטחון של נשים מושפעת ממאפיינים תכנוניים בעת ההליכה בשעות החושך בשכונת פלורנטין?

האם ובאיזו מידה נשים מרגישות בטוחות בעת הליכה ברחוב בשעות החושך? 

האם ובאיזו מידה מאפיינים תכנוניים משפיעים על תחושת הביטחון בשעות החושך? 

האם ובאיזו מידה מושפעת חווית ההליכה מתחושת הביטחון בשעות החושך? 

נשים חשות מידה רבה של חוסר ביטחון בעת הליכה ברחוב בשעות החושך



בארבע הרחובות הנבדקים, 28% בממוצע חשות חוסר ביטחון לעיתים קרובות או תמיד. אפילו ברחובות הבטוחים בשכונה, כחמישית מהנשים יחושו חוסר ביטחון ללכת בשעות החושך לעיתים קרובות או תמיד.

ברחובות הלא בטוחים, שליש או יותר מהנשים יחושו חוסר ביטחון לעיתים קרובות או תמיד.

## למאפיינים תכנוניים השפעה על תחושת הביטחון של נשים בעת ההליכה בחושך



במבחן התאמה (ספירמן) נמצא קשר שלילי מובהק בין חוסר ביטחון לאיכות המאפיינים התכנוניים. המאפיין המשמעותי ביותר לתחושת ביטחון הוא תאורה, והמאפיין הכי פחות משפיע הוא דרכי מילוט.

- המילה 'תאורה' ונגזרותיה חזרו על עצמם ב-73% מהתשובות כגורם התורם לתחושת ביטחון;
- נוכחות עסקים במרחב חזרה על עצמה בקרב 53% מהמשיבות כגורם התורם לתחושת הביטחון, ונוכחות אנשים בקרב 43% מהמשיבות.

## ההתנהגות של נשים מושפעת מתחושת הביטחון בעת ההליכה בחושך



ככל שתחושת חוסר הביטחון גוברת, נשים ישנו את התנהגותן כדי להבטיח את שלומן. במבחן התאמה (פירסון) נמצא בכל הרחובות קשר מובהק בין חוסר ביטחון להתנהגות.

- בכל הרחובות, בין שליש לחצי מהמשיבות יעדיפו ללכת בחושך בליווי אדם נוסף;
- ברחובות הלא בטוחים, מעל שליש יבצעו מעקף או ימנעו מללכת ברחוב בלילה. מעל חצי ציינו שישנו את המסלול כדי להימנע מרחובות מסוימים בשכונה באופן כללי;
- רבע מהמשיבות ציינו שיאחזו חפץ להגנה עצמית לעיתים קרובות או תמיד כשנשאלו לגבי הליכה בשכונה. חמישית ציינו זאת בנוגע לרחובות הלא בטוחים.

הממצאים מאששים את השערת המחקר: למאפיינים תכנוניים יש השפעה  
מובהקת על תחושת הביטחון של נשים בפלורנטין, המשפיעה על ההתנהגות  
בעת ההליכה בשכונה בשעות הלילה.

1. רקע

2. מתודולוגיה

3. ממצאים

4. השלכות

# השלכות לגבי מדיניות

הצעד המשמעותי והפשוט ביותר לביצוע הוא תכנון נאות של תאורת הרחוב בפלורנטין.

על סמך ממצאי המחקר, גופי התאורה בשכונה אינם מאירים את כל הרחובות, מאירים אותם בצורה חלקית, או מאירים את הכביש אך לא את המדרכה. תכנית לתאורת רחוב בשכונה המגדירה הנחיות ברורות ומבוססות מחקר עשויה לשפר באופן משמעותי את חייהן של נשים.

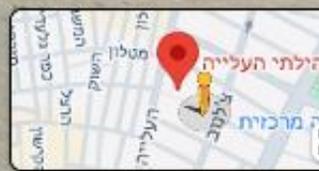
# השלכות לגבי מדיניות

באמצעות יצירה ועידוד של מוקדי עניין עירוניים ומסחריים לאורך צירי רחובות מרכזיים באופן היוצר רצף הליכתי גדוש פעילות אנושית, ניתן לייצר מסלולי הליכה בטוחים לנשים גם בשעות החושך.

דוגמה טובה לכך ניתן לראות בפתיחת פארק המסילה והקמת קאנטרי העלייה:

*"מאז שנפתח החלק החדש של פארק המסילה אני הולכת עליו עד אלנבי ומשם הולכת הביתה (ליד הקאנטרי החדש)"*





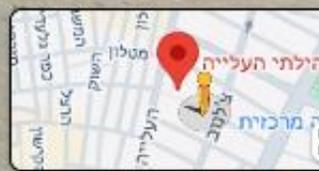
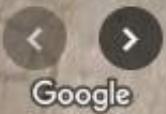
שיתוף



54 וולפסון  
תל אביב-יפו, מחוז תל אביב  
Google Street View  
הצגת תאריכי 2015 מרץ



מצב סוללה: 84% נותר



# תודה רבה

לראיון בפודקאסט 'מקום  
להיות' של רותם כרמי



למחקר המלא



[StavPiltz@gmail.com](mailto:StavPiltz@gmail.com)